

kunne fremkalde det, hvorom det maatte gjælde. Det ligger meget nær, hvis det er dette og kun dette, hvorom det skal gjælde, at sige: Stiedet for Hjælpe menigheder trænge vi til Hjælpepræster, men det er ogsaa muligt indenfor Folkekirkens nuværende Organisation at skaffe denne Trang Fyldestgjørelse, hvis det virkelig er en Trang. Der er Intet til Hinder for at hidføre dette derved, at der fra oven ansættes Præster, hvor der maatte være Trang dertil, og det hvad enten Trangen maatte hidføre fra den ene eller den anden Grund, altsaa ogsaa fra den Grund, at den Præst, der var ved Menigheden, ikke i nogen tilstrækkelig Grad kunde tilfredsstille dens religiøse Trang. Der er Intet til Hinder for igjennem en Deling af de store Præsteembeder, igjennem Oprettelsen af Capellanier pro loco, igjennem Ansættelsen af personelle Capellaner at samle det Antal af Menighedsmedlemmer om en anden Præst, som man nu vil give Lov til at samle sig om en af dem selv valgt Præst i en af dem selv oprettet ny Menighed. Der er Intet til Hinder for at give Menighederne Ret til at forlange og under visse nærmere Betingelser faae opfyldt, at de, selv om der ikke i og for sig efter de almindelige Regler synes at være Anledning dertil, faae ansat en Capellan eller paa anden Maade ad sædvanlig Veie ved Folkekirkens Anvisning faae den Præst, som de trænge til. Mon den antydede Veie med Ansættelsen af Hjælpepræster ikke vilde være en ganske anderledes naturlig Veie til at fyldestgjøre Trangen end Oprettelsen af nye, fritdannede Menigheder? Der er i dette Lovforslag, hvordan man end betragter det, hvad enten man seer det i Forbindelse med, hvad der ellers ligger for, eller uden denne Forbindelse, i mine Tanker en høist mærkbar og Halvhed og Mangel paa indre Sandhed, som kun gjør det saameget mere betænkeligt at gaae ind derpaa. Forudsætningen for Lovforslaget er Trangen, men indvendes det saa, at Trangen ikke afhjælpes derved, saa svarer man: Ja, hvad gjør det? Det vil dog ikke gjøre Skade, thi i saa Fald vil det ikke blive brugt meget. Men hvis det ikke vil blive brugt, saa er der jo ikke noget Behov for det. Saaledes bør man ikke gaae frem fra Lovgivningsmag-

tens Side, allermindst paa dette Omraade. Er der virkelig Trang tilstede — og jeg troer, at der er Trang tilstede, vel at mærke ikke til at danne Frimenigheder, men til paa mange Steder at faae en bedre Betjening af det præstelige Embede —, saa lad os faae den afhjulpen paa en saadan Maade, at vi virkelig kunne sige, at den er afhjulpen, men ikke saaledes, at det kun faaer Udseende af, at den er afhjulpen, at det blot bliver for et Skins Skyld. Jeg har saameget mere Grund til at udtale dette, som det, naar jeg føler mig stemt imod det foreliggende Lovforslag, ingenlunde er, fordi jeg er af den Ansættelse, at Alt er, som det helst maatte være; jeg erkjender tværtimod, at Meget er langt anderledes, end det burde og kunde være. Men mig forekommer det, at Veien, ad hvilken Forandringen skal foregaae, er den Veie, som Regjeringen selv har anvist os: nemlig den rolige og alsidige Overveieelses Veie, som betrædes ved Nedsættelsen af en Commission, bestaaende af Lægfolk og geistlige Mænd, der samles til Overveieelse af disse Tilstande og Forhold. Saaledes er i alt Fald for Diebliffet min Ansættelse.

Jeg tvivler iøvrigt ikke om, at man i alt Fald vil give en saa vigtig Sag som denne den Feilighed, som den aldrig kan undvære, til en nøie og omhyggelig Overveieelse her i Thinget, og som vistnok ganske særligt vil være rettet paa Betydningen af, at dette Lovforslag fremkommer netop nu. Jeg tvivler heller ikke om, at man tillige vil have sin Opmærksomhed henvendt paa de Forandringer, som der muligt i alt Fald turde være Anledning til at gjøre i Lovforslaget. Heriblandt trænger sig navnlig een Forandring frem, som blev berørt ved Sagens 3die Behandling i det andet Thing, uden at der dog der var fremkommet noget Endringsforslag i den Retning, og som skulde gaae ud paa at give en administrativ Bemyndigelse væsentligt af hele det Indhold, som Lovforslaget har. Men dernæst maa man jo overveie de ganske vist ikke uvæsentlige Forandringer, som Lovforslaget er undergaaet i det andet Thing, navnlig derved, at Forandringen om et „Bedehus“ er forandret til en „Bede-sal“, ligesom man ogsaa maa overveie hele Forholdet mellem Lovforslagets Indhold og